

Köszönetnyilvánítás

Szeretném megköszönni páromnak, dr. Kis Erikának a lelkes támogatást és a szerkesztésben nyújtott segítséget. Nélküle e kötet soha nem jött volna létre, lévén számos vers ihletője.

A borítótervekért és az illusztrációkért Rocskár Brigitta képzőművésznek tartozom köszönettel.

Utoljára, de nem utolsósorban, hálával tartozom dr.Gelléri Juliannának és Varga Csabának azért, hogy e kötet megjelenhetett.

Füljegyzet

Egyetemista voltam, amikor először megmozdult a kezemben a toll. Írt valamit. Amikor elolvastam, úgy tűnt, hogy ezek versek. Néha jöttek a versek, néha nem. De mindig mentek. Be a fiókba. Végül is vegyész voltam, nem költő. Aztán gyógyszert kutattam, de néha még rám jött az írás. Aztán jött a doktori, azt is meg kellett írni. A verseknek nem maradt hely az életteremben. Teljesült egy ifjúkori álmom: eljutottam az ígéret földjére. Összehajtogatott papírlapokon jöttek velem a versek is. Ismertem olyan embereket, akik ifjúkorukban verseket írtak, de ahogy telt-múlt az idő, ide-oda költöztek, a versek elvesztek. Az

enyémek nem hagytak el, jöttek velem. Egyik fiókból a másikba.

A volt nejem magyar–oros–spanyol szakos tanárnő, egyszer rájuk bukkant.

– Elolvastam – mondta. – Pályát tévesztettél.

A bátyám könyvterjesztéssel foglalkozott. Egyszer idéztem neki az egyik versemből.

– Ki kellene adni – mondta.

De én mással foglalkoztam. Tizennégy évig kutattam a rák ellenszerét egy Nobel-díjas professzor mellett. Ott is kellett írni. Tudományos cikkeket. Aztán egy szép napon valami nagyon furcsa dolog történt. Megvilágosodtam. Előtte objektivista és ateista voltam. De egyszer csak megláttam azt, amit tagadtam. Nem úgy, mint a templomban. Sokkal inkább úgy mint Donald Walsh vagy Osho.

Elővettem a fiókból a verseimet. Először döbbenet, majd sírás tört rám, amikor a *Körkirakó* és az *Én az vagyok e Szent Sárgolyón* című versekhez értem. Prófécia volt bennük. Több mint húsz évvel azelőtt, hogy megvilágosodtam, megírtam ezekben a versekben, hogy mi fog történni. A másodikat nem is értettem, de szerencsére úgy hagytam, ahogy jött: „*s végül egy váratlan pillanatban felbotolván, bűvköréből már nincs menekvés.*” De az nem volt benne, hogy minek a bűvköréből. Most már világos lett. Ez volt maga a Fény, a Teremtő megtapasztalása.

Egy alkalommal hazafelé utaztam az autóban, és eszembe ötlött a Himnusz. Zokogni kezdtem. Máskor meg a Szózat. Akkor is zokogtam. Aztán meg az ugrott be az agyamba, hogy írónak születtem, s jött megint a zokogás, de most kacagással váltakozva. Amikor megpróbáltam elmondani a kedvesemnek ezt az élményt a telefonba, nem ment. A szavak zokogásba, majd kacagásba csaptak át. Aztán megint a Himnusz, meg a Szózat. Soha nem éreztem honvágyat. Azt sem tudtam, mi az. De ezek az érzelmi üzenetek nagyon erősek voltak, s én hallgattam rájuk. Két évvel azután, hogy amerikai állampolgár lettem, otthagytam egy professzori állást, és hazajöttem.

Itthon is elment tizennégy év. Sok érdekes dolog történt, és úgy érzem, hogy most jött el az ideje, hogy megírjam az életem történetét,

melynek címe: *Körkirakó*.

A *Hullámver(é)sben* című verseskötet, melyet az olvasó a kezében tart, egy érzelmi hullámvasút. Bevezet abba a tudatba, mely a mindent körülölelő, állandó homályban meglátta a Fényt.

Hullámver(é)sben
(Élet-tánc-szvit)

Előhang

(Elmese)

Amikor én odaértem, a kölcsönzőből már elfogytak rég a Pegazusok.
Nekem, szegénynek csak egy rozzant vén gebe jutott.

Ott állt, mélán, árván,
talán épp rám várván.

Megsajnáltam, s amint ott álltam,
eszembe jutott egy régi mese,
melyben egy rozzant, vén gebe
izzó parazsat evett,
s tüzes paripa lett.

S én etettem, etettem izzó parázssal rozzant, vén gebém,
de csak összeégette a száját szegény.

Hit, vágy, remény

Tikkadtan, fáradtan bolyongok végtelen kősvatagban
– szürke sziklák merednek körös-körül –
– merőlegesen zúdítja le rájuk acélnyilait a Nap –
– árnyékot egyikük sem ad.

De én itt mit keresek?
Hová, s főleg miért is megyek?
Mi hajt, mi ad újra meg újra erőt,
hogy bukdácsolva-felkelve mégis továbbmegyek?
Talán a hit, hogy virágot lelek?

Szemem, orrom, fülem porral tele;
ha van is itt virág,
csodaszirmait, csábító illatát,
s kedves lágú dalát
nem élvezhetem
– mit érek hát vele?!

És mégis... valami van, valami izzik itt belül!
Egy érzék, melyet nem lephet el soha a sivatag fojtó pora,
s ez folyton-folyvást azt súgja – van virág, csak keresd, újra meg újra,
s egyetlen hatalmas remegtető lázézésbe ötvözi káprázatos szirmaikat,
bódító illatukat, s néma szirénéneküket, mely kősziklákat repeszt, s hús
oázist teremt.

Erőm fogytán. Mégis továbbmegyek.
Már nem hiszem, hogy valaha is virágot lelek.

És mégis továbbmegyek!

Apória

Az élet harc.
A harchoz erő kell.
Erőt csak az élettől kaphatok.
– Örökre kívül maradok –

Rólad:

Ha megfognálak

Szabadon szálló kedves Kis madár-leány.
Ha megfognálak, kalitkámba zárnálak.
De belülről zárnám be az óriási kalitkát
s benne lenne még az egész világ.

Sötétkék emlék

Hátamon cipelek fájó múltat!
Nem tengerként, mely kis hajót ringat,
mit egyetlen hulláma szétzúzhat!

Halott lovas bús lova hátán keresztben,
bandukolunk én s a múltam kettesben.

Szvit – I.

Halványzöld fűszálakon apró harmatcseppek melengetik picinyke gömbhasukat,

de piros tűzkarjaival átöleli és elcsábítja őket a korai Nap.

Megrezdül egy ág, s fénylő hangú tarka dalt repít fel a tisztakék magas-égbe, és éles pacsirtahangon száguld a hír szerte-széjjel, hogy az élet újra éled.

Tengerkéek mély álomból szárnyaló madárdalra ébred a fűben egy ifjú legény,

s indul, át erdőn, mezőn – madarakkal versenyre kél – dalával játszik a pajkos szél.

Hevült testét hűs patak hívogatja simogatni szél-borzolta szőke fodraival.

Ám a szél megunja játékát – az ifjú víg dalát – felhőkbe kap szárnyaival.

Sok-sok apró patak szalad a beboruló ég alatt,
hogy a hatalmas, dübörgő folyamban találkozzanak.

Vadul vágat a felbőszült idő hátán a vak folyam;
minden élő elsöpör, de egyre csak rohan és rohan;
nyakat teker, lábat csavar – az élő húsba belemar
a megveszett vak folyam, mely egyre csak rohan és rohan...

Talpalatnyi jégtábláért emberek embert fojtanak.
Nem látván: így biztos csak igazán, hogy megfagynak.

(Fagyos éjen a birkák, ha fáznak, összebújva alszanak.)

Semmiség

Semmi! És a semmin túl?
A semmin túl nincs semmi!
A semmin túl is csak a semmi!

Nincs is a „semmin túl” – mindent és mindenkit magába fojt a semmi!

Mindenkit körülvesz, egyenként.
Nagyritkán párosával – turbékoló madárőrület, nem látván a fától,
hogyan nincs is erdő!

A semmiben nem lehet közlekedni.
Hogyan is lehetne közeledni!
Minden mozdulat csak nevetséges kapálódzás.
Nincs kapaszkodó sem, de zuhanni sem lehet.
Se le, se fel!
Csak lebegni, tehetetlenül kapálódzva,
önmagunkba kapaszkodva
térdig a semmiben,
nyakig a semmiben
teljesen elmerülve a semmiben – kapaszkodva a semmibe,
és már nem is kapaszkodva semmibe –
kapaszkodva a tollba!

A hullámok hagyatéka (Virginia Woolf)

Jött, s letette tenyeremre az Egészet
– a szivárványban fürdő, s a fényt
csiszolt gyémántként elemeire bontó,
szerte szóró Gömböt.

A Gömb nem volt kemény – puha volt és rugalmas;
nem nyúlós és ragacsos, de hideg és csillogó
és forró és vörösen izzó és örökkön változó
– átlátszó, sejtelmes és megfoghatatlan, mint
egy mély, távoli álom ködbe foszló részletei...

Jött, s letette tenyeremre, hogy örökre csodáljam,
s hogy pillanattal később szétpukkanjon,
mint egy szappanbuborék,
s hogy rádöbbenjek:
ez is csak egyetlen csepp
a végtelen világ, a végtelen tér-idő tengerén;
csupán egyetlen csepp:
a rész, s a pillanat – csak ez lehet az enyém.

Ne nézz előre, jön a Farkas

Spirálison haladunk fölfelé –
Égnek mered a dugóhúzó!
Hogy azután derékban megtörve
bukjunk alá a végéről –
befejezetlenül, mert bevégeztetett.

Szvit – II.

Elég volt a fábaszorult féregfájdalomból!

Rúgd szét magányod keserű könnyektől korhadt koporsóját,
s robbanj bele a végtelen világ viharos óceánjába,
hogy hatalmas hullámok hátán repülj a horizonton át
a végtelen kék ég örök tisztaságába!

A horizont csak ül – némán, megközelíthetetlenül...
Egyszer a legvadabb szél is elcsendesül – minden hullám elül.

A százféle tarka tarajak szertefoszlanak...
Elsimulnak a kicsik, a nagyok, a hatalmasak.

Egyforma mind: sima, hideg, zöld, víz.

De nem tűnhetsz el ily nyomtalanul,
s hogy sose tudd meg, milyen ott a horizonton túl!

Szülj biztos szigetet, melyen berendezheted
a horizonton túli igaz életet!

(Tágló tudónket elöntik lomhán hömpölygő
időtlen tengerek.
Buborékokba költöznek
süllyedő szigetek.)

Csonka élettusa

Ágyamon fekszem, néma éjben...

Eltévedtem lelkem sűrű ködében...

A vekker üresen ketyeg...

Ó jaj, elsüllyedek!

Rám horpadt a csönd.

Megfulladt minden gondolat.

Mit építgettem, halomra dőlt.

Üreges romjaim magamba roskadtak.

Mi sosem volt, az is elveszett...

A csönd üresen ketyegett...

Apályba fulladt a tenger...

Léte tudatán vergődik az ember.

(Némán tátogó hal – partra vetetten.)

És hiába a hajnal, nincsenek megváltók!

A puszta létbe szikkad vissza minden nagy folyam.

Gondolkodom, hogy létezzek – létezek, tehát vagyok.

Gondolatok

Látod ott fenn a magasban azt a szép fehér madarat?!

– Az ott a gondolat!

De jaj, sárléttel etetik!

Földön vonszolja széles szárnyait!

Ma már hipermodern gépsorokon gyártanak
behúzott nyakú sűrke ólommadarakat.

Kisvirág

Nézd meg jól e csöppnyi kis virágot!

Nyíló szirmaival átölelné az egész világot.

Nézd, mint fúrja gyöngé szárát föfele az égbe!

Fonnyadó szirmok hangtalan hullnak lomha időbe...

Körkirakó

Ma végre összeraktam a sok-sok részletet.

A nagy mű megszületett!

Tenyeremen a mindenségben fürdő egész.

Szétboncolta és összerakta magának az ész.

Ám a némán kullogó, elnyúlt idő nyomdokán

Bármily teljes is a kör – évgyűrű csupán.

Állatmese

Álszent, hazug, képmutató mindenki e rohadt világon
– állapította meg mélységes undorral a kaméleon.

Mikor dobban az élet...

Nekem azt mondták, fölegyenesedtél rég.
Pedig hát sárban fekszel még.
Mikor dobban bennem az élet,
– fölemelnélek.
Nem szánalomból,
– fájdalomból.
Nem túlbuzgó akarással,
nem korbáccsal, fegyverrel,
– akaró szeretettel!

Én az vagyok e Szent Sárgolyón...

Kit negyedszázadba bújt hatezer év tanít arra,
hogy nincsen más, semmi más,
csak egy örült, kilátástalan, mert kiüzetett keresés,
húsba-hasító aranysarkantyús vad hajsza,
s végül egy váratlan pillanatban felbotolván,
bűvköréből már nincs menekvés.

Kis vitorlás

Kis vitorlás a világ végtelen tengerében
örök szembeszélben
örök küzdelemre ítélt
igaz haladás hevült lelkében!

Kicsinyke vitorlák ragyogó fehérben
tengermély éjben
legelől a hajnal izzó vörösében
és mégis ragyogó fehérén!

Jelszó

Mindenki egyért,
Egy mindenki
Nevében!

Álom az állomáson

Tolatás! Tolatás! A gép készen – indulás!
S egy egyenruhás, zöld tárcsa int.
A fűtő kezében a lapát acélba vert girbe-gurba szív.

A hatalmas gép egyet lódul, s mögénk rándul
a jelen.
Robog a vonat, száguld felénk a múlt
szélesebesen.
S végigdübörög a síneken a reményteli várakozás,
és millió halál és megannyi kín.

A fűtő kezében a lapát acélba vert girbe-gurba szív.

Századokon lódul át a lapát – sehol sincs végállomás.
S ahol véget ér a tolatás,
útnak indul az első vonat...

Olajos, kérges tenyerek, koromból előcsillanó szemek
intenek utána virágokat.

Arcukon a várakozás kormos rózsapír,
A fűtő kezében a lapát acélba vert girbe-gurba szív.

S a síneken végigrobogott a halál.
Marhavagonokban kétszáz ember meredten áll.

S a harctereken hiába hullanak hős porszemek –
a hadifogolynak, ha szabadul, akkor sincs kegyelem.
(Nem maradt hírmondójuk sem!)

De robog a gép,
a vak-erős acélszerkezet
az okosan tervezett,
nyílt síneken
– osztályharcmentesen.

A fűtő kezében lapát –
metanol öli kormos-szép agyát.
Kezében lapát,
de már nem bírja soká
a Szív!

Keresők

Ím itt egy ajtó.

Sehova nyíló.

Egy közönséges ajtó.

Sehova hívó.

Zöld vonal a küszöb – ha átlépek,

– megszűnök –

Zöld sík a nyugalom – a zöld vonalat
eldugom.

Mintha már átléptem volna rég
a semmi sima-zöld küszöbét.

Hol vagyok?

Itt-e? Vagy amott?

Idevonszoltam élő halottam
titkon, hogy ledobjam.

S most nem tudom, mi hol van.

A különbséget elvesztették,
miközben keresték
a gonddal nevelt gyermekek,
s most helyette pénzt keresnek.

Fehér márványoszlopok Szent Hegyen

Előfordult már, hogy elveszett mindenem.

Kitépték minden gyökerem –

Magamba fúlt sápadt lélegzetem...

De az üresség feneketlen kútjába zuhanó lét
a mindenség végtelen csobbanásával tör új akarásba
– roppant gejzirként szívja magába
az ég. A mindenség!
Mindenség!?
Semmiség! Semmiség az egész.
Hiába jár magas hegyekbe az építész,
tetteit sosem érti meg a józan ész.
S nyugodt völgyekben vakon-süketen
alussza néma álmát a józan éj.

Kormos fal tövében kuporgok.
Olykor még feltolul agyamba néhány emlék.
Fogaim közt nyirkos-rágós régi zsemlék.

De már semmit nem tudok.
Szent Hegyen a fehér márványoszlopok
most már örökre romok.

De a leszálló éj roppant tetején
valami fényesen ragyog –
talán romos oszlopok.

S én örökre rab maradok.

S talán mire felszáll az éj, a romhalmaz már újra ép.
S az is lehet, hogy ez csak csalóka kép,
de csodálatosan szép!

Kismese a célról

A cél egy napon úgy döntött,
elbújik, s menten összetöpörödött.
Kopár vidékeken járt-kelt,
mígnem egy tarka virágágyásra lelt.
De amikor már régóta ott haladt
az ölelkező színes szirmok alatt,
rosszat sejtett –
félteni kezdett,
s tudta már: célt tévesztett.
S ahogy ráesteledett,
a tarka emlékek puha ölelésében
teljesen elveszett.

Lyukas vödör

Súlyos ködbe süppedt a táj.
Szemhéjra nehezült nyirkos, szürke homály.
Az ablakból ázottan, nevetségesen huhog a halál.
Minden hiába, semmit sem érzek már.

Nem félek – nincs mit féltenem.
Üres a két kezem.
Üres a két szemem.
Átlát mindenben. (Nem lát már semmit sem.)

Nem akarok. Nem akarok semmit sem.
Élni sem, halni sem.
Dolgozni sem, enni sem.

A hiányok is hiányoznak belőlem.

Nem maradt más csak üres szavak.

Csak szokásból foltozgatom lyukas zoknimat.

S nem maradt más, csak néhány gondolat.

Arról, hogy nem maradt más csak üres szavak,
s hogy a legállokabb halál maga a gondolat.

Lyukas vödör a kiszikkadt kutat nézi, nézi...

S már nem is imádkozik néki.

Csak bambán, tehetetlenül nézi...

S a Föld gyomra beleremeg!

Egy fénykép hátlapjára

Érettségi találkozó.

Ötéves évforduló.

Színes a kép,

mindenki mosolyog.

A nevető halál kék,

én is rajta vagyok.

Egykori közösség – sok-sok idegen arc.

Tömött bajszok mögött, furcsa fintorok között

mosolyokba öltözött sok-sok idegen harc.

Évforduló. Találkozó.
 Egy kép, egy pillanat.
 Egy szép, mely megmarad.
 Az arcok, ez a rekedt csörömpölés, szerteszalad.
 Csak a kép szép, és csak a kép marad.
 És az elmúlás fekete gyászszalagja mögül
 a szeretet őrző mosolya, mely őrző szívekbe kerül.

A világ peremén

Az éjszakának homályba vész a kezdete, és már soha nem is lesz vége. Épp csak a fény néha eltünteti, máskor pedig megvilágítja a késeket. Itt, a világ peremén, ahol a kések oly élesek, hogy kettéhasítják az álmokat. Örök ébrenlétre ítéltén, álmodni sem tudó üres buborék a semmi szélén – semmiség. Kifordítva köpenyem, bármely pillanatban átbújhatok a semmibe – észrevétlenül, nyomtalanul. Köpenyemet is csak kitaláltam, itt, a világ peremén, ahol a kések kettéhasítják az álmokat, a megdermedt keserűséget és a sóhajtásokat. Fagyos ujjaim között szétfolyik a vérpiros múlt; s ha itt-ott még néhány áttetsző cseppet formál a jelen – az is lehull. Itt, ahol nincsenek határozott mozdulatok, mert nincsenek biztos pontok, melyektől elrugaszkozhatok. És emberek sincsenek, kiknek a „majmok szépségversenyét megnyert”¹ nagyszerűségéhez viszonyíthatok. Csak a végtelen semmi és határtalan szenvedés, elbomló elmélkedés, és néha a gépies eszmélés, mely hamar darabokra töri a lelkemet, s még egy gép, mely összesöpri a cserepeket, hogy egy újabb gép...

S itt láthatod a végső selejteket, a világ peremén.

Hideg van itt, és sehol egy izzó cél, csak a hideg acél, mely kettéhasítja még az álmokat is, s örök ébrenlétre, örök szenvedésre ítél.

¹ Lásd Orbán Ottó.

– Fénye megdermeszti az Eget!

A halál szárnya

Sárga nárcisz lent a kertben
Az ablakból távolról lestem
A Napot

A virágra óriás lepke szállt
Két széles szárny – egy sötét árny
Eltakarta a Napot

Szellő rezzen, pille rebben
Pajkos fény mókázik a kertben
Tán nem is volt, csak én láttam
A lepke szárnyán halálfejet
A megporzó élet felett

Újra rólad:

Merülés (széthulló, puha)

Lehet, hogy mégsem végtelen a világ?!
Mert én a semmiben lebegek.
Talán csak én magam vagyok a világ!
Hiszed-e, hogy magamnál több lehetek?
(Gúnyosan lóg ki koponyám börtönablakán
a gondolat nyelve – egyenest az istenekre.)

Ma este sem találom az álmokat.

Nincs már senki, aki álomba ringat.

Így hát soha nem is ébredek.
S ki soha fel nem ébredhet
– az Halott.

Mint a logika.

Most mégis, megsimogatom buksi fejemet
a szeretettel, mellyel irántad viseltetek,
és elalszom csendesen, mint a gyermekek.

Soliloquium - I.

Eljöttél hát megint. Beszélgessünk megint. Szerelemről. Szerelemről,
mely szétárad a véreben most is, mint annyiszor, forrón, izzón, mint a
láva. És a félelemről, melyet még e remegő távoli fényben is látok
arcodon most is, mint annyiszor. Félelmet látok és jégvermet – körötte
lucskos hamut. A láng rég kihunyt. De a láva nem tűnik el sosem. Kővé
dermed. Ezért vagyok repedezett. Repedezettek a szavaim, szakadékok a
mondатаim. Feneketlen sötét mélyük sóhaja egyetlen hangot remeg, s

amint a szél felkapja, tombol sír és nevet. Értelme: szeretet. S repedéseimen át szívom magamba a szót, látát, forrót, izzót. S félek – izzanak, sajognak vérző repedések – agyamba hasítanak régmúlt szenvedések.

Mígnem kicsap minden biztosíték!

Fantomhajón lebeg a sötétség. Sötét vizeken.

A víz zöld és mély. A víz jó. A víz halál.

Ringatózó arany-szalmaszál, zöld tengeren – egyetlen szó: szerelem.

Megölte a félelem. Ne félj tőlem! Én örökké sírok, de örökké élek. Ne félj! Csukd be a szemed, mutatok valamit! Nézd lelkem örökzöld rügyecskéin a harmat mosolygó könnycseppjeit!

Szeretet (zuhanó, örök)

Belefeszítve bőrömbe, e kényszerzubbonyba, úgy érzem magam, mint akit megnyúztak. És fázom és félek itt egyedül, meztelenül, bőrtelenül, kiszolgáltatottan és megalázva, mint az anatómiaképeken, belefeszítve bőrömbe, e kényszerzubbonyba, meztelenül, bőrtelenül...

Fázom, remegek – összekuporodó, öledbe bújó, méhedben virágzó álomba szenderedek. Virágos réten át zuhanok, zümmögő méhek hártvány szárnyán át zuhanok, a zuhanó magány valós transzcendenciájából a szeretet transzcendens valódiságába.

Álmodom, álmodom. A hullámok most langyosak és kedvesek.

Szeretlek – nagyon szeretlek.

Visszatérés (álmaimba)

Két hajlott hát,

Két görnyedt gerinc,

Két földrehullt homlok, és

Egy hosszú, néma ölelés...

Félvers (valósvers)

Egy hajlott hát,
 Egy görnyedt gerinc,
 Egy földrehullt homlok, és
 ½ hosszú, néma ölelés.

Soliloquium - II.

Eljöttél hát megint. Most már örökre itt maradsz, tudom, velem –
 álmomban s éberem. S most oly közel vagy, hogy szeretném a pillanatot
 megérinteni, tetten érni, de oly nehéz, oly nehéz leoldani a keserűséget,
 amit körém dermedtetek az évek, hogy egyenesen tudjak járni –
 nélküled is. Itt, ahol semminek nincs súlya, csak a késnek – az utolsó
 döfésnek, s annak is csak azért, mert tőled szakít el. És nincs súlya
 semminek, csak a keserűségnek, mert abban is te vagy – belegyúrva mint
 Déva várába a kőműves asszonya. S e fal nagyon kemény. Nem
 segítenek már a szavak. Nem képesek leoldani – csak a mozdulat.
 Szeretnék megérinteni!

S érzem e derengő, távoli holdfényen át, ujjaid puha párnáinak élő
 súlyán át, az úrhajós örömét, amint hosszú, súlytalan bolyongás után újra
 földet ért.

Érintéseden át kapja értelmét a lét, mint messzi sivatagban a csipkebokor
 titokzatos látomástüzét.

Hazugság minden. Álarc és szerep, ahol nem vagy ott. Millió szép
 hazugság, hogy elviseljem a hiányod. Csak azért szeretem az amazonasi
 buja természetet, mert buján szeretlek, s csak azért a tengereket, mert ők
 ringatják a szemed.

Érintsd meg, érintsd meg a kezem, hogy kezed melegében újra emberré

formálódjék, mit súlytalan lidércce torzított az ész!

Március

Most március van, és esik.
Már napok óta. Elkeseredetten, de kitartóan esik.
Mintha örökkön akarna, mintha le akarná mosni,
de nem tudja – a fagyot.

A temető rég fölázott – sárosak a sírok,
és én csak állok az esőben – könnytelenül.

Most már

Magamat
kellene, ha le akarnám dönteni
a falat.
S ha te akarnád ledönteni,
magadat.

És mégis...

Ó, mennyire gyűlölöm ezt az alázatot, a megaláztatást,
s a megalázkodást, ezt a szürke, poros, kövezett utat,
s rajta ezt a tehetetlen alakot, amint földre hullt!
És mennyire gyűlölöm az eszmélést, amint a por fanyar
ízén át súlyom sejtjeimbe nehezül – követelvén a feltápázkodást!
És mégis, újra meg újra megalázkodom – nem szürkén,

de vörösen, izzón mint a serkedő vér, mely előbugyog megvágott
ujjunktól, forró cseppjeivel, és a járdára hull, amint ott
állunk, esetlenül...

Április

Ragyog a Nap,
ragyog a lelke,
szaladni, vágatni hív a kedvem.
Puha fűvű réteken, fölfelé a hegyen,
fecskék szárnyán kék rést hasítani az égen,
átölelni öreg, öles tölgyeket,
rágcsálni édes gyökereket,
szellők szárnyán rikoltva rebbenteni nagy méla madarat,
csokorba gyűjteni a tarka virágokat...
– Neked.

Míg hitet tőled lopok

A legigazibb,
a legistenibb
emberi hazugságot
– a hitet
én tőled lopom.
Homályos estéken,
titkon, sötétben,
amint felhők mögé rejtezik a Hold.

Minden este ellopom,
gelebemben eldugom,
a szívemben hordozom.

Csak azok a kések,
átkozott kések
ne lennének
oly fehérek ott,
hol szemembe vakít,
szigorú szemével agyamba hasít
a Telehold.

– Mindent fehérbe fojt. –
S én hazudni nem tudok.
Szárnyaszegett a nagy fehér madár,
helyben toporzékol az erő,
s csak por, mi egekbe száll.
Hazudni már nem tudok
– földre hulló porond vagyok.

De toporzékoló erő,
míg hitet tőled lopok!

Képcsokor

Egy lyukas labda a földre hullt.
Rózsabokor tüskéjén nyugszik a múlt.

Perzselt ágakon verdes kormos, véres szívem.

Kő húzza konok, bús fejem.
 Görcsbe kötözte az ideg mozduló kezem.
 Oldd fel, szakítsd fel ó, kedvesem!

Lanyha szellő ring az álom aranygyűrűjén.
 Alszik a Hold is – tolvaj suhant át az éj sötétjén.

(Magtalan bogáncs –
 szétszórva e talpalatnyi
 ürességben,
 beleakaszkodva emlékeimbe
 álmaimba
 várom, hogy megfogadjak.)

Rab madár dalolja énekem

Ha itt vagy énvelem,
 súlyos, homályos éjjelen,
 iszkol a halál, illan a félelem,
 s felbátorodik a rímekbe bújt értelem
 – megbirkózunk, Végtelen!
 (Ha fogod a két kezem.)

Estefelé

Szeretem nézni,
 amint lemegy a Nap;
 véget ér valami,
 s jöttét várja a holnap.

Nappalok, éjjelek,
kis célok, részletek
pányvázák eszemet,
fogják a kezemet.

És így esténként, otthon,
apránként összehajtogatom
kis, szögletes székemen
túl bőre szabott köpenyem.

Hamuból

Tüzet csiholtam
türelemmel, gonddal.
Száras gallyért szaladtam
őszi, nyirkos avarban.

S lobog lelkemben a láng...

Ha arra jönnek,
állnak kicsit köröttem
az emberek.
Megcsodálják ragyogó két szemem
– tisztakék egem,
s dolguk után mennek
ronggyá ázott cipőben,
az őszi, nyirkos esőben.

S ajkamon kialszik a
vers, mint szikra,
amint lehull a
szétázott hamuba.
(Csak emészt a láng,

s gyűlik, egyre gyűlik
a hamu.)

Költészet

Így gondoltad,
így gondolom
megírtad,
megírom
hogyan olvassák
és megírják
e végeérhetetlen
stafétát,
mert
„megújul, újra meg újra megújul a kereset”,²
mert
a gondot a vállamra vettem
azzal, hogy megszülettem
nyakamba a vonatkereket,
mert
hiába vagyunk „felperesek”
mert
„vesztes felperesek”,
mert a tehervonat tovább megy
– a gyors miatt menni kell.
(Akkor még csak egy vágány volt Szárszón.)

² Szilágyi Domokos: Harminckét sor a boldogságról című versből valók az idézetek.

S most itt állok derékig földben
váltóbot kezemben,
s lépnem kell
– együtt a Földdel!

Utóhang

Visszhang, kútban (kiúttalan)

Kút ürese
húz magamba egyre
konduló csendbe
vészharangot ver
a szív fülembe
éles kiáltás
néma zuhanás
visszhangja
sikolt agyamba
fényes csobbanás
vas-vizű hűs forrás
áztatja
konok indulatba
mélyből a magasba
hátról előre
lódul a hinta
apadó kútból
áradó tiszta
erő

áztatja arcomat
 áztatja egyre a méla
 eső - - - -

– Megtelepedvén a világ mellkasán, a sóhajtásokat elnyeli a köd –

Búcsúba-nyugvó szavak
 (Júniusvégi ősz, Mártély)

Partján ülök, s most mégis átömlik rajtam
 a Tisza-holtág, s zöld vízbe olvasztja síküveg nyugalmam.
 Így eshetett, hogy leemeltem újra emlékeid porlepte polcairól
 magam, s elhagyott álmaimban megtörölvén,
 az előcsillanó néhány pillanatban
 újra megtalálalak –
 néhány pillanatba zárt búcsút – pasztellszínekben.
 – Vidd magaddal, s tarts meg örökre gyönyörű szívedben...

Te most már messze jársz

és messze járok én is

már tengerek mélyéről néz rád a szemem –

hullámsírban nyugszik a legárvább szerelem.

Szeged, 1977–1980

Monstre tabló a jéghegyen túl és a hétfejű sárkányon innen

Irány a jövő

(Hamuban sült pogácsa és keszkenő)

Ebben az évek óta tartó,
s „minden észérv ellenére kitartó”
kínban
már emlékezni is elfeledtem...

...bár néha még mintha
látnám egy-egy mozdulatod
másokon,
amint apró, gyors lépteiddel átsietnek a hídon,
és néha mintha látnálak téged is
befordulni utcasarkokon...

Képek, mozdulatok
darabokra törten
hajlott hátú siratóasszony

derékig görcsben
 állok a jövőben
 sárga meg rózsaszín felhőkben
 csontig gyötörten.

És darabokra tört a mosolyod is
 – örökre elhagyott,
 és darabokra tört a mosolyom is
 – összerakni már nem tudom,
 és darabokra tört minden emlék,
 és darabokra tört engem is.

Állok a jövőben – riadtan állok
 mint az amnéziások,
 nem tudom, kik ismernek
 nem tudom, kit ismerek
 – itt felejtettek az emberek –

(Megszüntetve-megőrző mesetörténelem)

A hétfejű sárkánynak hiába vágod le egy fejét – míg a többivel
 viaskodsz, kinő. Álljunk hát együtt oda, és sújtsunk le egyszerre oda, hol
 hétfelé ágazik el a tér, s az idő!

Küzdjünk hát együtt egy jobb korért,
 melyben szabadon elmondhatjuk
 jelen korunkról,
 mit ez elmond elmúlt korokról,
 s melyről elmondja majd
 egy újabb kor,

hogy mi mindent elhallgatott...

A hétfejű sárkánynak hiába vágjuk le egyszerre hét fejét
– lefordulván egy pillanat, s újra kinövi a testét.

Tanulság – a mesetörténelemben az a
tanulság a Mesében nincs
tanulság csak a Történelemben.

(Engem itt ma lovaggá
ütöttek)

Immár hat éve, hogy megértem,
s azóta itt kínlódom állig vértben
– de megérte

Ma lovaggá
ütöttek

érte!

– Hát ezt is megértem!

És most már csak azt nem értem,
miért nem lehet fegyverviselési engedélyem!

Száműzetésben

(Tűnődés, száműzetésben)

Anyag nem vész el, csak átalakul

Anyag nem vész el, csak...

Anyag nem vész el

Csak átalakul

– Gondolattá –
 - - - - -

Itt vagyok

- - - - - Lebegek

Remegek

Ködben, esőben, nyakig a felhőkben

Gondolattá borultam

Agyagba bújdostam

– Nap szívja vérem...

Agyagba szikkadt anyag

Repedezett agyak

Tördelik a szavakat

Szétszórja a hangokat

A szél - - - -

És elnyeli a sivatag...

De végülis semmi sem vész el

Az anyaföld örzön-örzi hűtlen vérem

Víg venyigék kötik a futóhomokot

És a bor azért jó dolog...

(Évszakok, száműzetésben)

Világgá nyílottam

Rózsaszáלבól

Szirmokat hullattam
 Szomorúságból
Ősz vagyok a lombokon
 Rőt-rozsdából
Ó, be nehéz ébredni avarnyoszolyából!

Hó alatt a tél már tavaszt ápol
Újjászüli álmom árvácskákból
Szorgos kis méheknek nagy boldogságára
Hol csak egy csepp méz még a boldogság ára.

(Lélek, száműzetésben)

Hazamegyek,
 mint minden este.
Hazaviszem,
 mint minden este.
Börtönömben,
 összes szeretetem.
És kiterítem,
 mint minden este.
Egy újságpapírra,
 a vaját, üveg sört, kenyeret.
És a morzsákkal együtt,
 a szemétkosárba seprek mindent.
Mindent,
 mint minden este.

Másnap mégis kimentem az állomásra.
Megtudtam, hogy érkezel.

Kérdezték mi bajom – de én nem tudom
mikor és hol,
csak azt, hogy egyszer valahol
elvesztettem a szavakat.
De az is lehet,
hogy a szavak hagytak el.
Ezért, hogy újra megtanultam mosolyogni.
De te nem kérdeztél semmit,
és már sohase kérdezel.
És ez az egész most már örökre
beleköltözött abba a
szétázott, gyűrött zsebkendőbe,
mit a markomban szorongatok
e huzatos peronon,
belegyömöszölve a
mindenség fájdalmát,
arcom összes ráncát,
hogy ne lássák,
soha már ne lássák,
csak derűjét és
boldog mosolygását.

Aztán mégis minden hiába.

Az élet örült vágya
űz egyre a félt halál elől
hófellegek alá – a halálba.

Aztán mégis minden másképp lesz.

Felkelek,
mint minden reggel.
A szobám kihűlt,

mint minden reggel.
Kenyérmorzsák az újságpapíron,
mint minden reggel.
És örülök, hogy munkába megyek.
Dolgozom, tréfálok, csevegek.
És mosolygok megint.

(Dalfogyatkozás, száműzetésben)

Egy dal – téldal
Almaszép dallam
Pirosa hajnal
Álom a Napban
Éjbehull a vér.

Szélben a lélek
Süvölt az égnek
Dermeteg ének
Didereg a kék.

Ritmus az agyban
Dobol a fagyban
Felsikolt a jég.

S már hó hava hulla
Betemet a Tél.

Önarckép (repedezett üveggolyóban) (1981)

És duzzad, árad, elönt az idő
 hordaléktalan időtlenséggel,
 hol kívülem már csak negatív kagyló- meg csigalenyomatok létképesek,
 melyeket vakítóan fehér mészkösziklák őriznek déltengerek
 emlékeként...

És az iskolaévekből kiűzetett, s az ötéves tervektől
 irtózkodó lélek inkább idétlen (hisz védtelen), mint időtlen
 tiltakozását (a jelent) így csempészi át agyunk emlékeinkbe...

És mintegy gömbbé feszítve (zárva) az idősíkokat,
 a képekre simul még egy. Még egy utolsó.
 A visszaút a jelenbe –
 ejtőernyős szabadesés a pillanatok törtrészein átszáguldó
 végzetes tétovasággal a kézben, mely végül
 – talán a Föld egyre növekvő vonzásának engedelmeskedve –
 mégis ernyőt bont.
 És ez a puha lebegés már az álmok jelene...

(Jégvizű patakok pillanatai sodornak tovább csillogó csobogás tetején
 lelkembe tetovált szerelemmel
 tonnányi kövek között
 lágyan hullámozó hatalmas vizek felé...)

Kronológia

(Prológ)

Kisöpört padlás fölöttünk az Ég
Félteve őrzött magvaink
Pinceverem nyirkos rejtekén... – szólt félhangosan,
de a fagyos téli éj csendje mint kristály a fényt
szórta hangját a messzeségbe.

Az utcákon senki nem volt.
Csupán a Hold űrködött –
karéja mint sokat megélt részeg strázsa torz vigyora
dőlt neki az éjszakának.

Másnap elrendelték, hogy mindennemű pince, ill. verem építése
Tilos.
A meglévőket pedig azonnali hatállyal, ill. betonnal
fel kell tölteni.

(Epilóg)

Egyesek innen számítják a patkányok megjelenését a
Templomokban.
Mások szerint a patkányok már jó előre megérezték
a vést, és elfoglalták helyüket
Szentélyeinkben.

(Nekrológ)

Az újszülöttek százezrei
hordozzák idegrendszerükben az ősök bűneit.

Helyett

Azt mondd,
hiába hívod segítségül a Napot.
Az arany gyűrű hiába tied
– gyökereken él
kérlelhetetlen jegyessed...

És hegyes tolladdal papírra tűzöd
a szavakba szédített szenvedélyt
írói vénádat karcolva meg
az elkerülhetetlen érvágás helyett.

(Hát ennyi csak,
és most már aludj!
Mára leleplezted öncsalásodat.)

És már feletted is repülnek,
már helyetted is repülnek
a külön e célra tartott
elhízott galambok.

Ó nyugalom!
ősök békés öröke,
álmok szent galambja,

végre te őrködsz a fejünk felett
– leszart,
szobor-lelkiismeretünk helyett.

Foszlányok

(1)

Agyamba most úgy tolulnak fel a szavak,
mint szódavízből a buborékok.
Mire kiválasztanám a megfelelőt, szétpukkan.
Azután karba tett kézzel
peracet fonok belőlük, s így rágódok tovább.

A semmiről már annyian írtak, hogy szégyellem magam.

(2)

Hatalmas, temethetetlen csatatér
az emberi emlékezet.
Legjobb barátaink büzlő tetemével
rothadó
végül egészen a felismerhetetlenségig.

(3)

Meztelen időben
megnyúzva

fogát vacogatja
a csönd –

Hófödte mezőn
fogatlan farkas üvölt.

A koponyák
hegyén
megszületett
mert keresztre feszítettett
megszületett
de
megfeszítettett
a remény

Évtizedekkel később:

Üzenetek a mélyből

Atlantisz

El nem tűntem,
csupán a tenger csillámló felszínének illúziójából
a mélységes csend világába merültem.

Energiát a planktonokból merítetek,
a bőségben osztoznak velem a cetek,
s kecses tengeri csikókkal önfeledten nyerítetek.

A felszíni ragyogástól most nem látsz,
de a tenger mélyén, Atlantiszban mindig megtalálász,
valahányszor meditálász.

Fekete-Fehér

Deep inside my head

Egész mélyen a fejemben

The good and the bad
 The white and the black
 Shake their hands
 And play
 A friendly game of chess

A jó és a rossz
 A fekete s a fehér
 Kezet ráznak
 És vígan sakkoznak egyet

Csiga-biga...

S amint az életnedűvel dús,
 húsos, zöld levélen
 a Nap csábító sugarainak hívogatására
 csigaházadból végre előmerészkedsz,
 egy pillanatra megláthatod a nagyvilág
 szívárványszirmok mögé rejtett titkait.

Isteni kör

A Teremtő
 saját képmására
 megteremtette az embert,
 a teremtőt.
 S az megteremtette Őt.

Képsoros

Ki nagyra becsüli a lelki szemei előtt megjelenő képet, az képes.
 Aki nem, az képtelen.

Időtöltés

A végtelen semmivel újra meg újra teletöltöm az öröklét kristályserlegét,
s tudatom vígan kortyolgatja a puszta lét.

Rólad:

Édesem

Nem hagyhatom, hogy elhagyj,
mert magadat hagyod el, ha engem.
Lelked tükrében szépítkeznek a lelkeim.

Édesem, imádlak

Te vagy a mindenem.
Kicsiségem, nagyságom.
Szépségem, csúfságom.
Öregségem, fiatalságom.
Kis házam, udvarom.
Én tebenned lakom.

Engem veled mér az Isten.
Te vagy az egységem, kétségem.
A végtelent én tehozzád mérem.
Tetőled lüktet és piros a vérem.

Öledben új Jézus fogan,
S fürdik tengernyi Szeretet
Delejtő magzatvizében.
Tebenned születik újjá belőlem a
Nagy Isten.

Imádlak, minden nap egyre jobban
Imádlak, Édesem.

Eljegyzési gyűrű

Mint feketeszénbe bújt napsugár, a gyémánt,
úgy sugárzik bogár szemedből a lelked énrám.
Fényében fürdik, csillog és ragyog e gyűrű,
aranylón.